

staatsbosbeheer

2018

Jaar in beeld Ameland

Staatsbosbeheer is het groene nutsbedrijf van Nederland. Wij ontwikkelen en beschermen het groene erfgoed van ons land. Wij zorgen dat huidige en toekomstige generaties de vele belangrijke waarden van natuur kunnen beleven, in balans met het duurzaam benutten van onze gebieden met de samenleving. We brengen natuur dichterbij de mensen, nu en in de toekomst. Dat zit in onze natuur.

Jaar in beeld Ameland

Vooraf

Voor u ligt het nieuwe 'Jaar in Beeld Ameland 2018'. Het is al de achtste keer dat Staatsbosbeheer Ameland het uitbrengt. En daar ben ik trots op.

Het is fantastisch om u op deze manier mee te nemen in het prachtige werk van een boswachter. U kunt in het tijdschrift lezen wat het team op Ameland het afgelopen jaar allemaal heeft gedaan, en ik kan u vertellen, dat is een hele hoop. Alle teamleden komen aan het woord, over ons werk en over bijzondere momenten die we hebben meegemaakt.

Met veel passie kunnen we vertellen over alles wat met de natuur op ons eiland te maken heeft. De bijzonderheden die we op Ameland tegenkomen delen we graag met u. In dit 'Jaar in Beeld' natuurlijk, maar wist u dat u ons ook kunt volgen op sociale media? Zo houden we u en de wereld op de hoogte van bijzondere waarnemingen van planten en dieren, prachtige plekken op ons eiland, leuke evenementen en mooie samenwerkingsprojecten. Maar we hebben ook aandacht voor minder fraaie zaken als afvaldumpingen. Zo blijven we altijd alert; we hebben onze ogen en oren open. We horen graag wat u van ons werk vindt en u bent welkom bij ons op het kantoor.

Al met al zijn we een mooi team dat staat voor de natuur en het landschap op het mooie Ameland. Kortom, laat u meevoeren door de verhalen van de boswachters. Ik wens u veel leesplezier!

Marjan Veenendaal, teamleider Ameland

Twitter en Facebook

Marjan Veenendaal @bosw8erameland

Robert Pater @Bosw8er_Robert

Marline Wennink: @boswachtermartine
Marjan Veenendaal: @boswachter_ameland

 staatsbosbeheerwadden

U kunt zich ook abonneren op ons Boswachtersblog
www.boswachtersblog.nl/ameland/

“De kunst is om onze kennis met anderen te delen”

Marjan Veenendaal:

Waar Staatsbosbeheer traditioneel een vrij gesloten organisatie was, heeft vrijwel iedere boswachter tegenwoordig een eigen Twitter- of Instagram-account. Ook boswachter en team-leider Marjan Veenendaal is fanatiek op social media. Op afstand kunnen volgers precies zien wat er op het eiland gebeurt. “We treden steeds meer naar buiten, via social media maar ook door lezingen te geven en informatieavonden te organiseren. Zo tonen we onze betrokkenheid en laten we mensen zien wat we doen en waarom.”

Voor de uitleg over de werkwijze is van belang, merkt Marjan in de praktijk. “Neem als voorbeeld het snoeihout, dat we na zaagwerkzaamheden vaak in het bos laten liggen. Door snoeihout te laten liggen, voed je de bodem en creëer je plekken waar dieren op af komen. Alles wat we doen heeft een reden. De kunst is om die kennis ook met anderen te delen.”

Camera’s over de vloer

In 2018 kreeg het team op Ameland de uitgelezen kans om deze kennis met een nog breder publiek te delen. “Het tv-programma Vroege Vogels kwam op bezoek”, vertelt Marjan trots. “En meteen daarna hadden we de Nord Deutsche Rundfunk over de vloer, een Duitse tv-zender. Ook collega’s van de West Deutsche Rundfunk hebben inmiddels opnames gemaakt, die volgend jaar worden uitgezonden. Betere promotie voor het eiland en ons werk kun je je niet wensen.”

Mozaïek van partners

Naast de prachtige natuurbeelden wil Marjan ook graag laten zien hoe haar team hier dagelijks hard aan werkt. “Samen met onze collega’s van It Fryske Gea, Rijkswaterstaat, de eilanders, Wetterskip Fryslân, het Vennoot en natuurlijk de gemeente”, benadrukt ze. “De natuur op het eiland is verdeeld onder diverse partijen. Zo ontstaat er een prachtige mozaïek van partners, waarin je bent aangewezen op elkaar om je doelstellingen te behalen.”

| De Kooi van Woldringh voor de opknapbeurt.

Op stap met het dorp

Bij het behalen van de doelstellingen heeft Staatsbosbeheer te maken met diverse wet- en regelgeving. “Neem het Natura 2000-beheerplan”, geeft Marjan als voorbeeld. “Daarin staan doelen beschreven, die wij op Ameland nastreven. Om eilanders te laten zien hoe we dat in de praktijk doen, nodigen we ieder dorp uit om samen met ons het eiland te bekijken. Wij geven tekst en uitleg en natuurlijk kunnen ze direct vragen stellen. Deze aanpak valt in de smaak. Vandaar dat we er mee doorgaan.”

De stikstofuitstoot te lijf

Ook de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is een onderwerp dat Staatsbosbeheer graag uitlegt aan de eilanders. “De grijze duinen hebben enorm last van stikstofuitstoot”, vertelt Marjan. “Hierdoor overwoekeren brandnetels, bramen en grassen het gehele gebied. Wij grijpen in door delen van dit gebied te plaggen, waarbij we de stikstofrijke laag weghalen. Zo behoud je de diversiteit in zo’n gebied. Door er vervolgens vee te laten grazen, voorkom je dat het binnen de kortste keren weer dichtgroeit.”

Ei van Columbus

Het liefst zit Marjan direct met eilanders om tafel om deze plannen te maken. Dat gebeurde bijvoorbeeld voor de Feugelpölle. “Voor de kwelder hebben we samen met ondernemers, de gemeente en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een oplossing bedacht om de broedvogels in de kwelder zo min mogelijk te storen. Met een mobiele trap kunnen er toch wadexcursies worden georganiseerd. De oplossing is nog niet het ei van Columbus, maar we komen samen steeds verder.”

Les uit het verleden

Bij het Hagedoornveld wordt op dit moment de eendenkooi van Woldringh opgeknapt. De kooi zal ook een onderdeel worden van het plan van aanpak dat met partners wordt besproken. Marjan: “Dat is de belangrijkste les uit het verleden: alleen red je het niet op een eiland, je hebt elkaar altijd weer nodig.”

| (links) Opnames voor Vroege Vogels
| Groot materieel was nodig om de kooi weer zichtbaar te maken.

“Op Ameland krijgt iedereen energie van de natuur”

Jetse Nagtegaal:

De meeste boswachters weten als kind al dat ze later in de natuur willen werken. Zo niet boswachter Jetse Nagtegaal. “Ik heb altijd grote belangstelling gehad voor machines.” Maar wanneer hij in 1991 als tractorchauffeur bij Staatsbosbeheer aan de slag gaat, is het liefde op het eerste gezicht. “Ik ben het liefst de hele dag buiten. Dan kun je geen betere baas treffen dan Staatsbosbeheer.”

Vraag Jetse naar bijzondere plant- of diersoorten op het eiland en hij haalt lachend z’n schouders op. “Natuurlijk weet ik wel het een en ander van bomen en planten, maar je moet niet bij mij zijn met ingewikkelde vragen”. Veel liever gaat hij in het veld aan de slag met natuurbeheer. “Je vindt me zo min mogelijk op kantoor. Het liefst zit ik op de trekker of vind je me al zingend in het bos. En sinds 2008 ben ik beheerder van ons natuurkampeerterrein De Middelpölle. Tien jaar alweer, de tijd vliegt.”

Van alle markten thuis

In die tien jaar heeft Jetse heel wat vaste kampeergasten leren kennen. “Bijna driekwart van de bezoekers is vaste gast”, knikt hij trots. “Toen ik tien jaar geleden als beheerder begon, deden we zelf nog de boekingen, de betalingen en het inschrijven. Tegenwoordig gaat dat allemaal digitaal. Daardoor heb ik mijn handen vrij voor wat ik het liefste doe: aan de slag op het terrein.” Gastheerschap, snoeien, maaien, reparaties aan de gebouwen; Jetse is van alle markten thuis. En ook voor persoonlijk advies voor een uitje op het eiland staat hij bezoekers graag te woord.

Tips van een local

Als geboren en getogen eilander weet hij als geen ander de bijzondere plekken op het eiland te vinden. “De Jan Roepeheide, waar we samen met een loonbedrijf van het eiland twee jaar geleden volop hebben geplagd, is tegenwoordig prachtig”, begint hij z’n lijstje met tips.

“Het Hagedoornveld, dat deze zomer zo droog was dat ik er eindelijk weer eens kon maaien; ook daar is het nu fantastisch. Of maak een wandeling om de BP plas, die drie jaar geleden helemaal is opgeschoond, zodat je weer kunt genieten van het uitzicht over de open waterpartij.”

Het ruigere werk

Als gastheer van het natuurkampeerterrein is Jetse de perfecte encyclopedie van het eiland. Maar zodra het kampeerseizoen voorbij is, zet Jetse z’n tanden weer in het ruigere werk. “De afgelopen jaren hebben we behoorlijk veel werk verzet in het bos”, knikt hij. “De zware storm eind oktober 2013 was daarvoor het startsein. We hebben bomen die een gevaar voor bezoekers opleverden weggehaald en we maken veel werk van het kappen van draaidennen. Die maken plaats voor loofhout. Daarbij krijgen we versterking van de bush cutter, een machine die in no time bomen velt. Wat wij met z’n drieën in een week doen, doet dit apparaat in een dag. Ongelooflijk indrukwekkend om die machine aan het werk te zien.”

Groene energie

Het moge duidelijk zijn; Jetses voorliefde voor machines stroomt nog altijd door z’n aderen. En daar plukt niet alleen de natuur haar vruchten van, maar ook de eilandbewoners. “Jaarlijks verwerken we zo’n 80 tot 100 kuub haardhout voor de eilanders”, weet Jetse. “Schone snippers verkopen we aan de loonbedrijven op het eiland en de school, die de kachel er mee stookt. Zo krijgt iedereen op Ameland energie van de natuur.”

Wensenlijstje

Fijne collega’s, volop uitdaging en genoeg afwisseling; het zijn de ingrediënten voor Jetses droombaan. Toch heeft hij nog één wens op z’n lijstje staan en dat is de samenwerking met Rijkswaterstaat. “Zij hebben een groot kantoor en wij hebben de materialen en mankracht om de gebieden goed te beheren, naar mijn idee heb je dan een geweldige combinatie”, lacht hij.

| Het Hagedoornveld kon door de droogte dit jaar worden gemaaid

| De Jan Roepeheide is in 2016 geplagd

*“Toen ik hier in 1979 kwam,
werd ik meteen verliefd
op de Feugelpôlle”*

Lex Varkevisser

Afgelopen zomer werden de prachtige zangkunsten van de orpheusspotvogel gehoord in het Kwekerijbos. Toen Lex Varkevisser hoorde dat deze gespot was werd hij super enthousiast. Het is geen dagelijkse kost dat je zo'n vogel ziet en hoort. Voor dit soort bijzondere waarnemingen komt hij graag vroeg zijn bed uit.

Lex is er als vogelliefhebber altijd snel bij wanneer een collega een bijzondere waarneming doet. “In het kader van de Subsidieregeling Natuur en Landschap werd het Kwekerijbos door het Sovon Vogelonderzoek Nederland geteld”, begint hij z'n verhaal. “Teller Jelle Postma ontdekte bij de start om 04.00 uur net achter de werkschuur een zangpost van de orpheusspotvogel. Hij maakte gelijk een geluidsopname en foto's en stuurde deze door naar mij. Wij hebben de afspraak dat we elkaar bij bijzonderheden direct informeren. Bij het lezen van zijn bericht begon bij mij als vogelliefhebber het hart sneller te kloppen. Zoiets wil je niet missen.”

Duizend visjes

Zijn ogen glimmen wanneer Lex vertelt over de bijzondere vogels die Ameland steeds vaker met een bezoek vereren. “Toen ik hier in 1979 kwam, werd ik meteen verliefd op de Feugelpôlle. Ik zit er graag in mijn vrije tijd. Deze kwelder straalt zo'n enorme rust uit. Vanaf de dijk kun je zien hoe de vogels hun jongen voeren. De grote stern vliegt af en aan met visjes. We hebben wel uren gehad dat er duizend van die visjes door de lucht werden getransporteerd. Ook voor toeristen is dit een prachtplek, omdat je hier eerste rang zit en alles van dichtbij meemaakt.”

Verantwoording afleggen

Lex is dan ook blij dat er de laatste paar jaren meer aandacht is voor het behoud van de kwelder. Het is een feit dat de Feugelpôlle een belangrijk broedgebied is van de grote stern. “De terreinen van Staatsbosbeheer zijn in doeltypen verdeeld”, legt hij uit. “Voor elk doeltypen zijn kenmerkende soorten vogels, planten en

Meehelpen met vogels of vlinders tellen?
U kunt zich aanmelden door een mailtje te sturen naar: L.varkevisser@staatsbosbeheer.nl.

insecten aangewezen, die in bepaalde dichtheden aanwezig moeten zijn. Een weiland heeft bijvoorbeeld andere dier- en plantensoorten dan moeras. Eén keer in de zes jaar moeten wij per doeltypen verantwoording afleggen aan de provincie.”

Hooggeëerd bezoek

Om te controleren of het team op Ameland daadwerkelijk haar doelen behaalt, komen er onafhankelijke inventarisatiebureaus naar het eiland. Lex: “Dit zijn bureaus die daarin gespecialiseerd zijn. Zo heb je bureaus voor planten en insecten en het Sovon voor het tellen van broedvogels. Ik zorg dat de vergunningen rond zijn en geef de tellers de laatste informatie over onze eigen vondsten en waarnemingen. Ook heb ik regelmatig contact met de tellers, zodat we inzicht houden in hun telgegevens.”

Konijnen tellen

Naast het tellen van de vogels is ook de trendtelling van de konijnenpopulatie een taak van Lex. “We rijden drie avonden in het voorjaar en drie avonden in het najaar een vaste route vanaf het Oerd tot Hollum. Deze route is in vakken verdeeld; alle konijnen die in het licht van onze koplampen verschijnen, tellen we. We hebben nu een reeks van 15 jaar en kunnen daarin kun je heel goed zien wanneer ziektes zoals VHS toesloegen. Jan en Janny Ruygh helpen mij al 15 jaar als vrijwilliger.”

Vlindervrijwilligers

Tot slot is Lex de man van de vlindertelling. “Helaas hebben we lang niet genoeg vrijwilligers”, verzucht hij. “We zijn druk op zoek naar vrijwilligers die zowel de zangvogels willen tellen en/of vlinderroutes willen lopen. In het voorjaar willen we in samenwerking met de beide vogelwachten een cursus zangvogelherkenning opstarten voor beginners en daarnaast een cursus vlinderherkenning, zodat alle vier de vlinderroutes wekelijks gelopen kunnen worden. Dat zou echt fantastisch zijn.”

| Orpheusspotvogel

| Kluut

| Groentje

| Bruin blauwtje

“Mensen enthousiast maken voor je passie is het leukste wat er is”

Marline Wennink:

Ze loopt nog maar anderhalf jaar op het eiland rond, maar boswachter Marline Wennink is nu al helemaal verknocht aan Ameland. “Het was in het begin even wennen, maar ik voel me hier inmiddels helemaal thuis.”

Bomen zagen, schapen vangen, paden snoeien en werken op het natuurkampeerterrein. Marline steekt haar handen maar wat graag uit de mouwen. “Met zo’n 1000 hectare aan natuurgebied is er iedere dag genoeg te doen”, knikt ze. Daarbij komt haar ervaring als boomverzorger uitstekend van pas. “Vooral de Pinus contorta bezorgt ons flink wat werk.”

Direct om

De Pinus contorta, beter bekend als de draaiden, is de boswachters op Ameland een doorn in het oog. “Deze boom maakt nauwelijks wortels aan, maar groeit als een speer”, legt Marline uit. “Het gevolg is dat een draaiden bij het eerste zuchtje wind meteen omligt. Gevaarlijk wanneer je door het bos fietst of wandelt. Je zult ‘m maar op je kop krijgen.”

Meer kopzorgen

Maar de draaiden bezorgt Staatsbosbeheer nog meer kopzorgen. Marline: “Doordat de naaldbomen zich sterker ontwikkelen, worden de loofbomen verdrongen. Door de naaldbomen te kappen krijgen de loofbomen meer ruimte. Zo ontstaat er een gevarieerd bos, wat weer kansen biedt aan verschillende dier- en plantensoorten.”

Uitdagende klus

Naast het bosbeheer is ook de verzorging van de Soay schapen op het eiland één van de taken van Marline. “Het gehele jaar door kijken we meerdere keren per week bij de schapen om te zien hoe het met ze gaat. Maar één keer per jaar willen we ze echt in handen hebben voor een uitgebreide controle. Het vangen van de dieren is een uitdagende klus”, weet Marline.

Het perfecte schaap

Soay schapen verharen zelf en hebben daarom geen jaarlijkse scheerbeurt nodig. Ook het bekappen van de hoeven is niet nodig en zelfs bij het lammeren hebben ze geen hulp nodig van de mens. “Het zijn ideale schapen om in een natuurgebied te laten rondlopen”, concludeert Marline. “Perfect, totdat je ze moet vangen in de herfst”, lacht ze.

Lekker eigenzinnig

Met een goede vangkraal heeft het team van Staatsbosbeheer de slag inmiddels goed te pakken. “We proberen de schapen zo weinig mogelijk stress te bezorgen”, legt Marline uit. “Maar ze zijn het totaal niet gewend om vastgepakt te worden. Ze doen er dan ook alles aan om ons te slim af te zijn. Met hun goede springkunsten is een degelijke vangkraal echt nodig. Stiekem vind ik dat eigenwijze van onze schapen wel leuk”, knipoogt ze. “Lekker eigenzinnig, daar houd ik wel van.”

Iedere dag een vraag

Haar doorzettingsvermogen komt Marline goed van pas tijdens haar werkzaamheden. Ze staat haar mannetje bij de zware werkzaamheden, maar geniet ook van het werk op het natuurkampeerterrein de Middelpôle. “Het is prachtig om

te zien hoe mensen in hun vakantie genieten van de natuur. Ook kinderen zijn ontzettend nieuwsgierig naar de omgeving en zitten vol vragen. Er was een jongetje dat me zes weken lang iedere dag een nieuwe natuurvraag stelde. Z’n ogen straalden wanneer hij weer iets nieuws leerde. Op die momenten weet je waarvoor je het doet. Mensen enthousiast maken voor je passie is het leukste wat er is.”

| Soay schapen zijn ook bestand tegen winterse omstandigheden

“Een overtuigend verhaal is nog altijd mijn sterkste wapen”

Robert Pater:

Boswachter Robert Pater heeft heel veel kennis over de natuur. Maar naast boswachter is Robert ook buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA) en dat zie je terug aan zijn kleding en bijbehorende benodigdheden. Vanuit veiligheidsoverwegingen zijn de boa's van Staatsbosbeheer sinds kort landelijk uitgerust met handboeien en wapenstok. Ook Robert draagt deze middelen. “Maar ik heb ze hier nog nooit hoeven te gebruiken, gelukkig”, lacht hij.

Het dumpen van afval in de natuur, mountainbiken door de kwetsbare natuur of de hond los laten lopen in een gebied waar dat verboden is. Het zijn slechts een paar voorbeelden waar Robert als boa mee te maken krijgt. Sinds mei dit jaar is hij bevoegd om hiervoor boetes uit te delen. ‘Je merkt dat het natuurtoezicht op Ameland een lange tijd op een laag pitje heeft gestaan’, vertelt Robert. “Daardoor zijn er gewoontes ontstaan, die de natuur schaden. Dan kun je niet zomaar gaan bekeuren en is een goed gesprek met een waarschuwing op z'n plaats. Maar ik kan natuurlijk niet eeuwig blijven waarschuwen.”

Boekje op zak

Robert merkt dat het strengere handhavingsbeleid ook door de eigen eilanders wordt gewaardeerd. “Amelanders zijn trots op hun eiland en willen dat anderen daar ook met respect mee omgaan. Dat is ook precies de missie van Staatsbosbeheer. Natuur is er voor iedereen, maar je moet de regels in acht nemen.” In veel gevallen kan Robert het af met een waarschuwing. “Als het even kan, houd ik mijn boekje op zak. Je bent als boswachter per slot van rekening vooral gastheer van het eiland.”

Leven met het getij

Voor het eerst dit jaar nam Robert als gastheer plaats op een wel heel bijzondere locatie: natuurgebied Engelsmanplaat. Een week lang was hij samen met collega Bertwin Bergman van Vlieland op de zandplaat in de Waddenzee, die bij hoogwater vrijwel geheel onderloopt. “Een fantastische ervaring”, vertelt Robert. “Je leeft echt met het getij. Met hoogwater ben je aange-

wezen op de vogelwachtershut en met laagwater ben je gastheer voor alle wadlopers die langskomen. Geweldig om te doen.”

Trots als een pauw

Als vogelliefhebber keek Robert z'n ogen uit op Engelsmanplaat. Maar ook op Ameland zelf zijn volop bijzondere vogelsoorten te bewonderen. “Met een groepje vogelaars hebben we dit jaar de Raddes boszanger waargenomen. En ook de IJslandse koperwiek was op ons eiland. Dat zijn soorten die we nog nooit op Ameland hadden gezien, maar die hier als dwaalgast waren neergestreken. Waarschijnlijk zijn ze nu alweer vertrokken.”

Unieke vondsten

Ook zelf deed Robert een aantal bijzondere vondsten dit jaar. “Per toeval stuitte ik op een nieuwe groeiplaats van de zevenster. Dat is een zeldzame plant, die erg bosgebonden is. Wonder boven wonder vond ik op een plek midden in

de duinen wel zevenhonderd zevensterplanten. En in maart stuitte ik op het strand op een dode kortbekzeekoet. Dat was het tiende exemplaar dat in Nederland was gezien. We hebben het skelet van het beest opgezet. Van dat soort unieke vondsten krijg ik zoveel energie.”

Afval dumpen

Helaas komt hij ook geregeld minder mooie vondsten tegen in de natuur. “Kerstbomen, snoeiafval, zelfs complete rietendaken”, somt Robert op. “Vorige week heeft een collega nog twee bankstellen uit het bos gehaald. Daar verbaas ik me over. Dit is afval dat je gratis af kunt voeren bij de gemeente. Dus waarom dan zo klakkeloos dumpen in de natuur? Het gevolg van het dumpen van tuin- en vijverafval kan zijn dat er op het eiland plantensoorten terechtkomen die de inheemse planten verdringen. Een bekend voorbeeld is de watercrassula; een vijverplant die in raptempo complete sloten en poelen overwoekert. Dat moet je niet willen.”

Sterkste wapen

Vandaar dat Robert hard optreedt tegen afvaldumpers. “Maar het lastige is dat je in 99 procent van de gevallen al te laat bent. Ik kan mensen niet vaak genoeg op het hart drukken om hun afval niet te laten slingeren. Een overtuigend verhaal met tekst en uitleg is nog altijd mijn sterkste wapen.”

*“De mate van vrijheid
vind ik heerlijk”*

Harry de Jong:

Eén van de taken die ook door Staatsbosbeheer wordt uitgevoerd is het onderhouden van de recreatieve voorzieningen. Dit zijn bijvoorbeeld banken, wandelroutes en informatiepanelen. Deze klussen komen vaak bij Harry terecht. “Sommige dingen moet je gewoon samen doen zoals het rooien van bomen. Maar dit soort onderhoud kan je vaak prima alleen doen. Ik ben dan grotendeels vrij in wat ik doe. Die mate van vrijheid vind ik heerlijk”.

Van het repareren van een slagboom tot het bouwen van een infopaneel; Harry draait z'n hand er niet voor om. “Ik ben best handig”, lacht hij bescheiden. “Ook de waterputten controleer ik twee keer per maand om de grondwaterstand in de gaten te houden. Door de extreem droge zomer is het peil nu veel lager. Alles wordt geteerd, om zo uitschieters in de gaten te houden.”

Snel gefixed

In Harry's takenpakket staat recreatie centraal. Verspreid over het eiland vind je heel wat picknickbanken, aanwijsborden en prullenbakken. Harry kent ze allemaal op z'n duimpje. Wanneer er iets dat kapot gaat, zorgt hij ervoor dat het in een mum gefixed is. “Eigenlijk alles wat je als toerist tegenkomt, daar draag ik zorg voor”, knikt hij.

Off road

Heel wat kilometers heeft Harry er inmiddels op zitten tijdens zijn tochten over fiets- en wandelpaden om de bebording te controleren en te zien waar hoognodig gesnoeid moet worden. “Met goede bebording kunnen we de recreatie op het eiland aardig sturen”, vertelt hij. “En dat doen we ook met behulp van uitkijkpunten. Zo voorkom je dat mensen off road gaan en hun eigen paden zoeken. In dat geval moet je ze een beetje bijsturen.”

Vraag om hulp

Want off road gaan is niet alleen hinderlijk voor de natuur, maar kan ook best gevaarlijk zijn, weet Harry inmiddels uit eigen ervaring. “Een paar weken terug was ik in het veld toen er een politieauto naar me toe reed. Twee agenten van de vaste wal stapten uit en vroegen om mijn hulp. Ze hadden een oproep gekregen van een wandelaar die langs onze witte paaltjesroute onwel zou zijn geworden. Maar ze konden het slachtoffer nergens vinden.”

Zoeken met de sirene

Niet alleen Harry's gebiedskennis kwam in dit geval van pas, vooral zijn praktische denkwijze was zeer bruikbaar. “In plaats van naar het slachtoffer te roepen, bedacht ik dat we veel beter de sirene konden gebruiken. Ik ben achterin de politiewagen gaan zitten en heb het slachtoffer gebeld. Naarmate we verder langs de route reden, hoorde ik het sirenegeluid steeds duidelijker in de telefoon. Zo wisten we vrijwel zeker waar de man moest liggen. Na een korte zoektocht bleek de man 300 meter verderop in het riet te liggen. Die hadden we anders nooit gevonden.”

Opvallend nuchter

Harry vertelt er opvallend nuchter over. “Ik heb in al die jaren al heel wat meegemaakt. Van duinbranden tot ongelukken. In dat soort gevallen hebben wij met onze jarenlange terreinkennis een groot voordeel. Ook dat hoort bij ons gastheerschap: klaarstaan in geval van nood.”

| Groot materieel voor het onderhoud van paden

“Ameland is echt een buitenkans”

Hij is al twaalf jaar vrijwilliger bij Staatsbosbeheer in hoogveenreservaat Bargerveen in Zuidoost-Drenthe, maar vanaf 7 januari 2019 mag Gerrit Siebring zich officieel boswachter bij Staatsbosbeheer noemen. Gerrit verruilt zijn baan bij de provincie Overijssel om z’n jongensdroom waar te maken op Ameland. “Ik wilde altijd al een baan in het natuurbeheer. Ameland is echt een buitenkans.”

In z’n jeugd spendeerde Gerrit enkele vakanties op Ameland, maar echt kennen doet hij het eiland nog niet. “Daar heb ik zo meteen volop de tijd voor”, vertelt hij. “Ik kijk er nu al naar uit om met collega’s het eiland te verkennen en te zien welke gebieden allemaal door ons beheerd worden. Met 1000 hectare aan natuurgebied valt er genoeg te ontdekken.”

Kennis op zak

Het eerste jaar zal vooral een jaar van ontwikkelen en verkennen zijn, verwacht Gerrit. “Qua kennis zit het wel goed”, schat hij in. “Ik heb na de mavo de Middelbare Bosbouw en Cultuurtechnische School in Velp gedaan. Om mijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten heb ik daarna nog Land- en Watermanagement aan Van Hall Larenstein gestudeerd. Ook projecten op het gebied van weg- en waterbouw zijn mij niet onbekend. Al deze kennis komt me hopelijk straks goed van pas.”

Als boswachter op pad

Ook als boswachter heeft Gerrit al de nodige ervaring. “Zo’n twaalf jaar ben ik vrijwilliger bij Staatsbosbeheer in het Bargerveen, een natuurgebied in de gemeente Emmen. Daar doe ik de broedvogelinventarisaties en wintervogeltellingen. Af en toe geef ik excursies over de cultuurhistorie van het gebied en de flora en fauna. Maar ik vertel mensen ook graag over de toekomstplannen voor het Bargerveen. Zo houd je de natuur levend.”

Gerrit Siebring:

Genoeg uitdaging

Vol enthousiasme gaat Gerrit in januari aan de slag op Ameland. “Ik zal me vooral bezighouden met het begeleiden van projecten en het aansturen van mensen. Ik houd ervan om de vinger aan de pols te houden en op tijd bij te sturen, zodat we de gewenste doelen behalen binnen het beschikbare budget en de gestelde tijd. Daarnaast is het de bedoeling dat ik ook de opleiding tot buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) ga volgen. Genoeg uitdaging dus.”

Geen moment vervelen

Gerrit is dan ook niet bang dat hij zich gaat vervelen op het eiland. “Ik kom van oorsprong uit Klazienaveen en woon nu in Emmen. In vergelijking met Ameland ben ik veel meer inwoners gewend, maar vergeet niet dat er ieder jaar zo’n 600.000 toeristen naar het eiland komen. Ik ben niet bang dat ik me ook maar een moment zal vervelen”, lacht hij.

| Kleine keverorchis in de bossen van Ameland

Nog meer 2018

Ambachtelijke Dag

Onze stand op de jaarlijkse Ambachtelijke Dag werd druk bezocht. Je kon hier bijhangen en je naam in een boomschijf laten fresen.

Afvaldumpingen

Afvaldumpingen zijn aan de wal een groot probleem, maar ook op Ameland gebeurt het steeds vaker. Het gaat onder andere om tuinafval en hout, maar soms zelfs om complete bankstellen.

Fietsdag

Tijdens de Fietsdag zet Staatsbosbeheer samen met Rijkswaterstaat een puzzelroute uit over het eiland. Voor de kinderen (en de ouders) was het op naam brengen van bomen en struiken een hele uitdaging.

Natuurbrandoefening

Jaarlijks oefent Staatsbosbeheer met de brandweer en andere hulpdiensten in het bestrijden van natuurbranden. Ondanks de droge zomer bleef het dit jaar gelukkig bij oefenen.

Bescherming strandbroeders

Al jaren zetten wij ons in om de strandbroedvogels op de Feugelpölle te beschermen. Dit jaar hebben we op verzoek van Rijkswaterstaat ook de broedkolonies van dwergsterns, kluten en dwergsterns op het groene strand gemarkeerd met informatieborden. Hierbij kregen we hulp van een groep enthousiaste vrijwilligers.

Opruimactie Burgemeester Walda School

Leerlingen van de BWS hebben in het kader van de Samenloop voor Hoop meegeholpen de bosrand bij Roosduinen op te ruimen. Hiervoor kregen zij 1 euro per kilo, die ten goede komt aan KWF kankerbestrijding. In totaal hebben ze 400 kilo afval geruimd, goed voor 400 euro!

Jouw foto als cover van het Jaar in Beeld 2019?
Stuur je foto in hoge resolutie naar
Ameland@staatsbosbeheer.nl
o.v.v. cover 2019

Volg ook:

Boswachter Marjan Veenendaal: [@bosw8erameland](https://twitter.com/bosw8erameland)

Boswachter Robert Pater: [@boswachter_robert](https://twitter.com/boswachter_robert)

Staatsbosbeheer Wadden:
www.facebook.com/staatsbosbeheerwadden

Weblog Staatsbosbeheer Ameland:
www.boswachtersblog.nl/ameland

Boswachter Marline Wennink: [@boswachtermarline](https://www.instagram.com/boswachtermarline)
Boswachter Marjan Veenendaal: [@boswachter_ameland](https://www.instagram.com/boswachter_ameland)

www.staatsbosbeheer.nl

Staatsbosbeheer Ameland

Ballumerweg 44
9163 GB Nes
0519-542600

Deze brochure is gemaakt in waterloos offset met inkt op plantaardige basis, de minst milieubelastende productiewijze voor drukwerk. Het papier is fsc-gecertificeerd met een aandeel hergebruikte vezels uit oud papier.

© Staatsbosbeheer, december 2018
Tekst: Staatsbosbeheer, Nynke van der Zee
Fotografie: Staatsbosbeheer, Marleen Annema, Jos Stöver

Vormgeving Studio Eke van Mansvelt **bn**

Staatsbosbeheer Ameland
Ballumerweg 44 | 9163 GB Nes
T 0519-542600
www.staatsbosbeheer.nl/ameland

